

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas Atzinums par tematu "Komisijas paziņojums Padomei un Eiropas Parlamentam par Kopienas rīcības plānu dzīvnieku aizsardzībai un labturībai 2006. — 2010. gadā"

COM (2006) 13 galīgā redakcija

(2006/C 324/08)

Eiropas Komisija saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 262. pantu 2006. gada 5. aprīlī nolēma konsultēties ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju par augstāk minēto tematu.

Par Komitejas dokumenta sagatavošanu atbildīgā Lauksaimniecības, lauku attīstības un vides specializētā nodaļa atzinumu pieņēma 2006. gada 8. septembrī. Ziņotājs — *Leif E. Nielsen* kgs.

Sakarā ar Komitejas jauno pilnvaru termiņu pilnsapulce nolēma balsot par šo atzinumu oktobra plenārsesijā un saskaņā ar Reglamenta 20. pantu iecēla *Nielsen* kgu par galveno ziņotāju.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja 430. plenārajā sesijā, kas notika 2006. gada 26. oktobrī, ar 92 balsīm par un 1 atturoties, pieņēma šo atzinumu.

1. Secinājumi un ieteikumi

1.1 Ne tikai lielā daļā ES valstu, bet arī dažās trešās valstīs pieaug interese par dzīvnieku aizsardzību un labturību. Tādēļ ir lietderīgi palīdzēt tirgus virzītājspēkiem un vajadzīgā apmērā piemērot ES minimālās prasības. Tas nenozīmē, ka prasībām obligāti jāklūst stingrākām, bet gan to, ka ir nepieciešams labāks un atbilstīgāks regulējums, kas pamatojas uz zinātniskiem un sociāli ekonomiskiem pētījumiem. Turklāt ir svarīgi izveidot kopīgu kvalitātes zīmi produkcijai, kas atbilst īpašām dzīvnieku labturības prasībām. Visbeidzot, ir nepieciešami jūtami uzlabojumi gan pētniecībā un izmēģinājumos, gan ar likumu noteiktajās drošības pārbaudēs izmantoto dzīvnieku labā.

1.2 Komisijas rīcības plānā kopumā ir ņemtas vērā šīs vajadzības, un plānu var izmantot kā atskaites punktu, lai noteiktu prioritātes šajā jomā. EESK principā atbalsta piedāvāto stratēģiju, tomēr šā dokumenta turpinājumā vēlas rūpīgi izvērtēt Komisijas īpašos priekšlikumus attiecībā uz līdzsvara nodrošināšanu starp dzīvnieku labturību un sociāli ekonomiskiem aspektiem. Tomēr ir svarīgi, lai importa dēļ no trešām valstīm, kurās standarti ir zemāki, nesamazinātos ražošanas apjoms ES. Tādā gadījumā dzīvnieku audzēšana tiktu pārcelta uz valstīm, kur prasības ir zemākas, un ES valstu ražotājiem darbība būtu jāpārtrauc. Šajā ziņā EESK nav pārliecības, ka Komisijas rīcības plāns nodrošinās ilgtspējīgus risinājumus.

1.3 EESK pauž dziļu nožēlu par to, ka šo jautājumu nav iespējams apspriest Pasaules tirdzniecības organizācijas (PTO) sarunu kārtā. Tomēr ilgstošā laika posmā dzīvnieku labturība noteikti ir jāatzīst par tādu mērķi lauksaimniecības produktu tirdzniecības jomā, kas nav komerciāls. Pretējā gadījumā ES varētu uzskatīt, ka ir spiesta veikt vienpusējus pasākumus, lai radītu vajadzīgo izpratni par juridiskās situācijas pielāgošanas nepieciešamību. Īsākā laika posmā ir vajadzīgs, lai Komisija un pilsoniskā sabiedrība ES izdarītu spiedienu uz mazumtirdzniecību un pārtikas rūpniecību nolūkā panākt to, ka ar sertifikācijas kārtības un tamlīdzīgu garantiju palīdzību tiek panākta no trešām valstīm importētu produktu atbilstība attiecīgajām prasībām.

1.4 Pētniecības jomā ir jāaskaņo un jāpastiprina pūliņi, lai spētu cik vien iespējams kopīgi izmantot resursus. Tāpat vajadzētu regulāri nodot pārskatīšanai noteikumus, lai ņemtu vērā arī tehnoloģiju attīstību un zinātnes jaunākās atziņas.

1.5 EESK cita starpā atbalsta priekšlikumu par dzīvnieku aizsardzības un labturības centra vai laboratorijas izveidošanu. Tomēr vajadzētu apsvērt tālejošāku risinājumu, piemēram, tāda starptautiska centra izveidošanu, kas pasaules mērogā palīdzētu risināt ar dzīvnieku labturību saistītas problēmas, tādējādi atbalstot Pasaules dzīvnieku veselības organizācijas (OIE) (1) un Eiropas Padomes darbu, kā arī to darbu, kas saistīts ar ES divpusējiem līgumiem.

1.6 Turklāt sadarbībā ar OIE un Eiropas Padomi Komisijai vajadzētu uzsākt starptautiskas konferences organizēšanu, lai izveidotu sakarus ar trešo valstu pētniekiem un šajā jomā uzsāktu neformālāku starptautisko sadarbību.

1.7 Attiecībā uz dzīvnieku izmantošanu pētniecībā un toksikoloģiskos izmēģinājumos EESK uzskata par nepieciešamu paplašināt stratēģiju un tajā iekļaut arī vajadzības kritēriju, kam atbilstoši ar dokumentiem jāpamato, ka attiecīgais produkts ir sabiedrībai vajadzīgs.

2. Rīcības plāna kopsavilkums

2.1 Rīcības plāna galvenais mērķis ir nodrošināt dzīvnieku labturības līmeni Eiropas Savienībā un citur pasaulē, prognozēt turpmākās vajadzības un nodrošināt esošo resursu efektīvāku koordinēšanu. Rīcības plānā ir izvērtētas piecas galvenās

(1) Pasaules dzīvnieku veselības organizācija (agrākais nosaukums — "Starptautiskais epizootiju birojs", tagad — "World Organisation for Animal Health").

darbības jomas laika posmam no 2006. gada līdz 2010. gadam, un ir apsvērta arī rīcība pēc 2010. gada:

- pielāgot spēkā esošos dzīvnieku aizsardzības un labturības minimālos standartus, lai tie atbilstu jaunākajām zinātnes atziņām un sociāli ekonomiskajiem novērtējumiem;
- sekmēt jaunu pētījumu uzsākšanu;
- ieviest standartizētus rādītājus;
- uzsākt pasākumus ar mērķi uzlabot informētību par spēkā esošiem noteikumiem;
- uzsākt starptautiska mēroga iniciatīvas, lai uzlabotu informētību un panāktu lielāku vienprātību dzīvnieku labturības jautājumos.

2.2 Turklāt plāns satur arī 28 darbības, ko Komisija cer paveikt līdz 2010. gadam. No šīm 28 darbībām 21 jau ir vai nu uzsākta, vai nu par tām ir paziņots, vai arī tās jau ir paredzētas īpašos Kopienas noteikumos.

2.3 Tajā pat laikā Komisija ir iesniegusi darba dokumentus, kas ir darbību uzsākšanas stratēģiskais pamats un kuros aprakstīti tie principi, kas ir rīcības plānā ierosināto darbību pamatā. Turklāt Komisija īpašu uzmanību pievērš nepieciešamībai izpildīt Briselē 2005. gadā pieņemto deklarāciju^(?) par izmēģinājumiem ar dzīvniekiem, un deklarācijas prasību izpilde ir rīcības plāna būtiska sastāvdaļa.

2.4 Komisija uzskata, ka tās darbību dzīvnieku aizsardzības jomā atvieglotu efektīvāka kompetento ģenerāldirektorātu darba koordinācija. Tā palīdzētu nodrošināt konsekventāku un saskaņotāku rīcību gadījumos, kad risināmie jautājumi attiecas uz vairākām Komisijas politikas jomām; līdzīgā kārtā saskaņā ar EK Līguma protokolu par dzīvnieku aizsardzību un labturību, kā arī ņemot vērā sociāli ekonomiskās sekas, būtu jāizvērtē ar dzīvnieku labturību saistīti pasākumi.

3. Vispārīgās piezīmes

3.1 Tā kā EESK ir pilsonisko sabiedrību pārstāvoša organizācija, kā arī tās sastāva dažādības dēļ ir gluži dabiski, ka Komiteja vēlas uzņemties daļu atbildības par tādu noteikumu izstrādi, kas attiecas uz dzīvnieku labturību kā "Eiropas sociālā modeļa" sastāvdaļu^(?). Ir svarīgi saglabāt līdzšinējo virzienu un Eiropas Savienībā nodrošināt pienācīgu un pieņemamu dzīvnieku labturības līmeni, tomēr nepieļaujot nevajadzīgus konkurences izkro-

^(?) Tā saucamā "3R" deklarācija par izmēģinājumiem ar dzīvniekiem, ko pieņēma Briselē 2005. gada 7. novembrī, attiecas uz rīcības programmas īstenošanu, lai izpildītu "3R" (no angļu valodas) mērķus: *Reduction* (samazināt laboratorijas dzīvnieku skaitu), *Refinement* (pilnveidot izmēģinājumu ar dzīvniekiem metodes, lai atvieglotu izmēģinājumu ar dzīvniekiem dzīvi) un *Replacement* (aizstāt pašreizējās izmēģinājumu ar dzīvniekiem metodes ar alternatīvajām metodēm).

^(?) Līdz ar to ir jāizsaka nožēla, ka EESK atzinums tika pieprasīts trīs mēnešus pēc rīcības plāna publicēšanas.

plojumus vai to, ka dzīvnieku aizsardzība pasliktinās tādēļ, ka notiek imports no trešām valstīm, kurās standarti ir zemāki. Pateicoties galvenajam stratēģiskajam plānam, darbs kļūst pārredzamāks un uzlabojas visu ieinteresēto pušu iespējas tajā konstruktīvi piedalīties. Tas attiecas arī uz lauksaimniecības produktu ražotājiem, ko sakarā ar viņu ilgtermiņa investīcijām, motivāciju un vadītāja funkcijām būtu jāiesaista turpmākās stratēģijas veidošanā.

3.2 Kopumā ES lauksaimniekiem ir pozitīva attieksme pret dzīvnieku labturības jomas saprātīgu un līdzsvarotu regulējumu, tomēr viņi norāda uz to, ka var rasties konkurences izkropļojumi, kam par iemeslu būtu gan dalībvalstīm dotās iespējas ieviest papildu prasības valsts līmenī, gan imports no trešām valstīm, kuras nepiemēro nekādus standartus vai arī to līmenis ir zems. No valsts līmenī ieviestām papildu prasībām izrietošu konkurences izkropļojumu draudus palielina arī "savstarpējās atbilstības" ("cross-compliance") pienākums, kas ir kopējās lauksaimniecības politikas sastāvdaļa. Tā sekas ir juridiska neskaidrība dalībvalstīs un nepieciešamība noskaidrot tiesisko stāvokli.

3.3 Attiecībā uz importu no trešajām valstīm ES kopīgie tiesību akti, kas būs spēkā iekšējā tirgū, kurā ir 30 valstis ar 500 miljoniem iedzīvotāju^(*), būs stimulējošs faktors valstīm, kas neietilpst ES, proti, to eksportam uz ES. Piemēram, nesen Starptautiskā finanšu korporācija (*International Finance Corporation*), kas ir pakļauta Pasaules bankai, vērsa uzmanību uz visā pasaulē pieaugošo interesi par dzīvnieku labturību, un nepieciešamību veikt pasākumus, lai pielāgotos šai pārmaiņai gan primārās ražošanas, gan rūpnieciskās pārstrādes nozarēs^(?).

3.4 Tomēr īsā laika posmā ir jāizskaidro ES strādājošām mazumtirdzniecības ķēdēm un apstrādes rūpniecībai, ka to interesēs ir pārbaudīt (arī tādēļ, lai nekaitētu savai reputācijai), vai no trešām valstīm importētas lauksaimniecības preces un apstrādāti dzīvnieku izcelsmes produkti atbilst ražotājvalstī spēkā esošiem pietiekami augstiem standartiem, tostarp — tādām dzīvnieku labturības prasībām, kas atbilst ES noteikumiem šajā jomā. To varētu veikt, piemēram, īstenojot tiesiski saistošu sadarbību ar piegādātājiem^(*). Jebkurā gadījumā Komisijai šajā ziņā būtu jāuzņemas iniciatīva, tomēr arī pilsoniskajai sabiedrībai ar masu informācijas līdzekļu palīdzību būtu jāpievērš šai problēmai īpaša uzmanība. Tāpat arī ir jāpaskaidro ES mazumtirdzniecības ķēdēm un apstrādes rūpniecībai, ka turpmāk no

^(*) Tostarp arī Norvēģija, Islande un Lihtenšteina — valstis, kas ietilpst ES iekšējā tirgū (Eiropas ekonomikas zonā), kā arī Rumānija un Bulgārija.

^(?) "Creating Business Opportunity through Improved Animal Welfare" (Radīt biznesa iespējas, uzlabojot dzīvnieku labturību), Starptautiskā finanšu korporācija (*International Finance Corporation (IFC)*), Pasaules Bankas grupa, 2006. gada aprīlis. IFC apvieno 178 dalībvalstis un tas īpaši mudina investēt jaunattīstības valstīs ar mērķi eksportēt uz attīstītajām valstīm.

Turklāt daudzās valstīs pastāv rīcības kodeksa tradīcija attiecībā uz dzīvnieku labturību, lai arī nepastāv īpaši tiesību akti šajā jomā. Tā tas ir, piemēram, Austrālijā, Jaunzēlandē, Argentīnā un Brazīlijā.

^(*) Tiesiski saistoša sadarbība var izpausties, piemēram, kā kopīgi ražotāja (kas strādā trešā valstī) un importētāja ES tirgū pūliņi pētniecības un izstrādes jomā, kā arī kā sertifikācija, kas norāda, ka ražošanas un apstrādes gaitā ir izpildīti standarti — gluži tāpat, kā tas arvien plašākā mērogā notiek ES.

trešām valstīm importētu lauksaimniecības produktu un apstrādātu dzīvnieku izcelsmes produktu ražošanas apstākļiem tiks pievērsts vairāk uzmanības. Patērētāju tiesību aizsardzības un lauksaimnieku organizācijām būtu kopīgi jāuzņemas šāda veida uzdevumi valsts mērogā. Tikpat svarīga un pat izšķirīga nozīme ir tam, lai dzīvnieku labturība ilgtermiņā tiktu atzīta par nekomerciālu principu lauksaimniecības ražojumu tirdzniecībā (skatīt šā dokumenta turpinājumu).

3.5 Attiecībā uz risku, kas saistīts ar konkurences izkropļojumu rašanos ES iekšējā tirgū nelōģiski būtu tādi noteikumi, kuros tiktu aizliegts valsts līmenī noteikt stingrākas normas, un vairākās dalībvalstīs tie būtu sabiedrībai nepieņemami. Tomēr tad, ja turpmākās minimālās prasības tiktu pamatotas uz neitrālākiem kritērijiem, kas balstītos uz Kopienas līmenī veiktu pētniecību un zinātniskiem apsekojumiem, tiktu panākta labāka izpratne un pieņemšana, līdz ar to būtu mazāka vajadzība pēc stingrāka regulējuma valsts līmenī. Tāpēc ārkārtīgi būtisks samērīga regulējuma priekšnoteikums ir tas, lai jauni pasākumi būtu pamatoti uz zinātniskiem datiem un saprātīgiem sociāli ekonomiskiem novērtējumiem. Jārīkojas tā, lai garantētu, ka pētniecības rezultāti tiek kompetenti novērtēti, un lai tos izmantotu piedāvāto rādītāju noteikšanā. Tajā pašā laikā būtu jānodrošina zināma rīcības brīvība dalībvalstīm, piemēram, saistībā ar vidi un klimatiskajiem apstākļiem.

3.6 Komisija uzskata, ka, izveidojot tādu Eiropas mēroga centru vai laboratoriju, kas specializētos dzīvnieku aizsardzībā un labturībā, tiktu veicināta attiecīgo standartu pielāgošana, pārvaldīšana un izplatīšana, kā arī sociāli ekonomisku aptauju un ietekmes analīžu sagatavošana. EESK aicina apsvērt drosmīgāku risinājumu, piemēram, tāda pasaules mēroga centra izveidošanu, kas starptautiska līmenī palīdzētu risināt ar dzīvnieku labturību saistītas problēmas, tādējādi atbalstot OIE un Eiropas Padomes darbu, kā arī darbu, kas saistīts ar iespējamiem divpusējiem līgumiem.

3.7 Attiecībā uz izmēģinājumiem ar dzīvniekiem EESK piekrīt, ka ir jāveicina partnerība starp Komisiju un rūpniecību un jāmeklē metodes, kas uzskatāmas par alternatīvām dzīvnieku izmantošanai ar rūpniecības nozarēm saistītā pētniecībā, un ka cita starpā partnerība jāveicina, izveidojot centru un izstrādājot stratēģiju, kas balstās uz tā saucamās "3R" deklarācijas principiem, kas var noderēt kā vadlīnijas izmēģinājumu dzīvnieku izmantošanai ES (?). Komisijas iniciatīva var palīdzēt aktivizēt darbus, kas veicinātu alternatīvus paņēmienus un kas jau tiek veikti cita sakarā (?). EESK uzskata, ka šī stratēģija tomēr ir jāpaplašina un ka tajā ir jāiekļauj vajadzības kritērijs, lai izmēģinājumus ar dzīvniekiem nedrīkstētu uzsākt, kamēr nav ar doku-

(?) Aptuveni 90 % laboratorijas dzīvnieku tiek izmantoti pētniecībai un izstrādei un 10 % obligātiem toksikoloģiskiem drošības izmēģinājumiem, kad tiek pārbaudīti jauni medikamenti vai jaunas ķīmiskas vielas. Pieaugoša uzmanība, kas tika pievērsta izmēģinājumiem ar dzīvniekiem, izpaudās Kopienas direktīvā par kosmētikas līdzekļiem. Šī direktīva uzliedz pienākumu atrast alternatīvus risinājumus izmēģinājumiem ar dzīvniekiem.

(?) Jo īpaši — darbs, kas norisinās Eiropas alternatīvo paņēmieni atzīšanas centrā (ECVAM) un saistība ar Eiropas vienprātības platformu par alternatīvām izmēģinājumiem ar dzīvniekiem (*European Concensus Platform for Alternatives to Animal Experimentation (ECOPA)*).

mentiem pierādīta tā produkta nepieciešamība sabiedrībai, kura iegūšanai vajadzīga pārbaudāmā ķimikālija vai viela.

Konkurences izkropļojumi, kas saistīti ar importu no trešām valstīm.

3.8 Intensīva konkurence un Eiropas Savienības tirgus atvēršana izraisa ļoti ievērojamu risku, ka produkcija no trešām valstīm, kur standarti ir zemāki vai arī to vispār nav, pakāpeniski izstums ES produkciju un pārņems arī tās noieta tirgus ārpus ES. Ļoti nelielā peļņa lauksaimniecībā līdz ar papildu izmaksām, kas saistītas ar dzīvnieku aizsardzības pasākumiem, var būt izšķirīgs faktors, no kā atkarīgas lauksaimnieku iespējas turpināt ražošanu. Turklāt vairumā gadījumu ražošanas pārorientācija uz mazākumā esošu patērētāju kategoriju, kuri gatavi maksāt vairāk, lauksaimniekam rada pārāk lielu nedrošību. (?)

3.9 Tādēļ imports no trešām valstīm, kur dzīvnieku labturības standarti ir zemāki, rada sarežģītas problēmas, un EESK nav pārliecināta, ka Komisijas rīcības plāns ir pietiekams, lai garantētu ilglaicīgus risinājumus. EESK pauž dziļu nožēlu par to, ka šo jautājumu nebija iespējams apspriest pašreizējā Pasaules tirdzniecības organizācijas (PTO) sarunu kārtā, tomēr ES arī turpmāk jāpastāv uz to, ka dzīvnieku labturība ir jāatzīst par nekomerciālu principu lauksaimniecības ražojumu tirdzniecībā.

3.10 Ja tomēr izrādīsies neiespējami panākt apmierinošus risinājumus vai pietiekamu izpratni PTO, ES neatkarīgi no tā, ka trūkst iepriekšēja atbalsta starptautiskā līmenī būtu jāpieprasa, lai no trešām valstīm importētas preces atbilstu attiecīgām prasībām. Izaicinājums var izrādīties nepieciešams, lai pievērstu vajadzīgo uzmanību un veicinātu izpratni par juridiskās situācijas izmaiņšanos nepieciešamību.

4. Īpašas piezīmes

4.1 Saskaņā ar šajā jomā spēkā esošajiem Kopienas tiesību aktiem ES iestādēm un dalībvalstīm ir jāievēro termiņi, kurus tās pašas ir noteikušas noteikumu iesniegšanai, apstiprināšanai un ieviešanai, tomēr līdz šim tas ne vienmēr ir darīts. Tādēļ vairāku rīcības plānā iekļautu iniciatīvu izpildes termiņš, kas noteikts ar agrākiem lēmumiem, nav ievērots.

4.2 Rīcības plānā nav apspriestas problēmas, kas saistītas ar dzīvnieku ilgstošu transportēšanu, kas ir Eiropas Savienības iekšējā tirgus un veterināro robežu atcelšanas rezultāts. Padome 2004. gadā pieņēma grozījumu noteikumus par dzīvnieku aizsardzību pārvadāšanas laikā, un šis grozījums stāsies spēkā no 2007. gada (?); Komisija ir paziņojusi, ka tā pēc 2010. gada

(?) Kaut arī sabiedriska doma pārsvarā ir labvēlīga patērētāju cenās palielināšanai, saņemot par to pretīm pasākumus dzīvnieku labturības jomā, tomēr bieži vien praksē patērētāji reaģē savādāk.

(?) Padomes 2004. gada 22. decembra Regula (EK) Nr. 1/2005 par dzīvnieku aizsardzību pārvadāšanas un ar to saistīto darbību laikā un grozījumi direktīvās 64/432/EEK un 93/119/EEK, kā arī un Regulā (EK) Nr. 1255/97.

ir paredzējusi iesniegt priekšlikumu. Gan šajā, gan arī citās jomās ir būtiski, lai regulējumus pamatotos uz zinātniskiem pētījumiem un lai svarīgākie noteikumi attiecībā uz pārvadāšanas ilgumu un prasības attiecībā uz platību pārvadāšanas laikā tiktu efektīvāk pārbaudītas.

4.3 Pieredze liecina, ka vissvarīgākais faktors dzīvnieku labturības jomā ir pārvaldība. Tādēļ turpmākiem noteikumiem attiecībā uz dzīvnieku aizsardzību un labturību jābūt vairāk orientētiem uz šo aspektu, tostarp jāizvirza prasības attiecībā uz apmācību un konsultācijām, kā arī dzīvnieku labklājības kontroli ražošanas sistēmās. Tajā pašā laikā likumdošanai attiecībā uz ražošanas sistēmām jābūt mazāk detalizētai, bet tiesību aktiem — tādiem, ar ko vieglāk rīkoties.

4.4 Strukturālās izmaiņas, kas notiek dzīvnieku audzēšanas nozarē un ir saistītas ar arvien lielāku un arvien specializētāku ražotņu ieviešanu, kā arī jauno tehnoloģiju izmantošana ļauj nodrošināt precīzāku dzīvnieku labklājības uzraudzību, kādas nebija agrāk, un šī uzraudzība tiek veikta, reģistrējot virkni rādītāju. Turklāt ir iespējams iekārtot jaunas ražošanas telpas, ņemot vērā arvien plašākās zināšanas par objektīviem, izmērāmiem rādītājiem, kas ietekmē dzīvnieku labturību. Ar piedāvātā centra starpniecību noteiktie un uz zinātnes atziņām pamatotie kritēriji ("benchmarks") veicinās attīstību šajā ziņā. Tomēr, ieviešot jaunas prasības, būtu jāņem vērā tas, ka lauksaimniecībā ieguldītu līdzekļu amortizācijas periods ir ilgs.

4.5 Komiteja atbalsta īpašas informācijas platformas dzīvnieku labturībai izveidošanu ar mērķi veicināt dialogu un pieredzes apmaiņu starp patērētājiem, ražotājiem, mazumtirgotājiem, rūpniecību utt. ⁽¹⁾. Tomēr ir ievērojami ierobežojumi tam, ko šajā jomā var izdarīt, un praksē ES patērētājiem nav iespējas iegūt pārskatu par atšķirībām starp dažādām ražošanas sistēmām, kā arī tām raksturīgajām priekšrocībām un trūkumiem. Tādēļ patērētāju organizācijas vēlas, lai ES un dalībvalstis uzņemtos atbildību, proti, noteiktu minimālos standartus.

4.6 Līdzīgā kārtā EESK atbalsta tādas kopīgas tirgvedības sistēmas izveidi, kas veicinātu par minimālajām prasībām augstāku dzīvnieku labturības standartu piemērošanu. Izšķirīga nozīme ir tam, lai sistēma pamatotos uz objektīviem kopīgiem kritērijiem un neapstrīdamiem dokumentiem. ES varētu izstrādāt šādas kvalitātes zīmes iegūšanas kārtību un to nodot ražotāju un tirgotāju rīcībā, bet ir arī ļoti svarīgi, lai paaugstinātiem standartiem atbilstošas produkcijas ražošana iespēju robežās notiktu

atbilstoši tirgus principiem. Lai nodrošinātu pasākuma panākumus, papildus šādas kopīgas kvalitātes zīmes ieviešanai jānodrošina kontrole un ļoti izsmelīga informatīva kampaņa, kas garantētu ticamību. Šo kopīgo kvalitātes zīmi jāpapildina ar kontroli un ļoti izsmelīgu informatīvo kampaņu, kas palīdzētu iegūt uzticību.

4.7 Tādas kvalitātes zīmes ieviešana, kas norāda izcelsmes valsti no trešām valstīm ievestai precei, tiek apsvērta ES līmenī. Šis pasākums ir jo sevišķi nepieciešams attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes produktiem un precēm, kas no tiem ir saražotas rūpnieciskas tālākās apstrādes rezultātā. Gadījumā, ja produkts nav ražots atbilstoši ES spēkā esošajām dzīvnieku labturības normām, tas ir jānorāda kvalitātes marķējumā.

4.8 Saskaņā ar rīcības plānu ekoloģisko ražošanu raksturo tiekšanās pēc augstu standartu izpildes, un Komisija uzskata, ka ekoloģija būtu jāizmanto kā orientieris ceļā uz visaugstākajiem standartiem dzīvnieku labklājības jomā ⁽¹²⁾. Pieredze rāda, ka dažās jomās ar ekoloģiskās ražošanas palīdzību ir iespējams uzlabot dzīvnieku labturības apstākļus, un ka tajā pat laikā apstākļi tomēr nav mērķtiecīgi un vajadzīgas papildu zināšanas.

4.9 Jebkurā gadījumā ir svarīgi pēc iespējas labāk izmantot ES resursus. Tas attiecas ne vien uz pētniecību un zinātniskajiem apsekojumiem, kur valstu resursu izmantošana savstarpēji ir maksimāli jākoordinē, lai visas iesaistītās puses gūtu pēc iespējas lielāku labumu. Resursus būtu iespējams izmantot efektīvāk, ja tiktu izveidota kopīga konsultatīvā padome, kas sastāvētu no kompetentiem pārstāvjiem un nodarbotos ar koordinēšanu. Turklāt sadarbībā ar OIE un Eiropas Padomi Komisijai vajadzētu uzsākt starptautiskas konferences organizēšanu, lai izveidotu ilglaicīgākus sakarus starp ES strādājošiem pētniekiem un trešo valstu pētniekiem un šajā jomā uzsāktu neformālu starptautisko sadarbību.

4.10 ES pasākumiem veterinārijas un slimību apkarošanas jomā raksturīga virkne dzīvnieku labturības aspektu, kaut arī to starpā ne vienmēr pastāv skaidri izteikta saikne. Turklāt sabiedrībai ir iemesls uztraukumam, kad bīstamu un lipīgu mājdzīvnieku slimību gadījumā nokauj un iznīcina ievērojamu skaitu veselu dzīvnieku. Tādēļ ir svarīgi pievērst vairāk uzmanības profilakses pasākumiem un, cieši sadarbojoties ar zinātniekiem un veterinārārstiem, izstrādāt praksē ērti izmantojamus alternatīvus risinājumus minēto mājdzīvnieku slimību apkarošanai.

Briseļē, 2006. gada 26. oktobrī

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas
priekšsēdētājs
Dimitris DIMITRIADIS

⁽¹⁾ Timekla vietne, kurā aprakstīti standarti un rādītāji, kā arī to nozīme varētu, piemēram, veidot daļu no informācijas platformas, jo sevišķi saistībā ar kvalitātes zīmes regulējumu.

⁽¹²⁾ Komisijas priekšlikums attiecībā uz ekoloģisku produktu definīciju ir izklāstīts dokumentā COM (2005) 671, proti, priekšlikumā Padomes regulai par ekoloģisko ražošanu un ekoloģisku produktu marķēšanu, kā arī priekšlikumā par grozījumiem Padomes Regulā (EEK) Nr. 2092/91 par lauksaimniecības produktu bioloģisku ražošanu un norādēm par to uz lauksaimniecības produktiem un pārtikas produktiem.